

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-03/5
URBROJ: 613-01-06-2-24-9
Zagreb, 5. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Socijaldemokratska
partija Hrvatske
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2023.	22
	Ciljevi i područja revizije	22
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	22
	Metode i postupci revizije	23
	Nalaz za 2023.	24
	Provedba naloga i preporuka	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Socijaldemokratske partije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Skraćeni naziv Stranke je SDP, a sjedište Trg Drage Iblera 9, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Program Stranke donesen je u ožujku 2018., a između ostalog, obuhvaća vrijednosti i načela Stranke, misiju, ciljeve i politike.

Statutom (iz ožujka 2018.) te Izmjenama i dopunama Statuta (iz prosinca 2020. i rujna 2022.) uređeni su naziv i sjedište, znak i pečat, predstavljanje i zastupanje Stranke, ciljevi i način djelovanja, članstvo, središnja tijela Stranke, oblici organiziranja i njihova tijela, interesni oblici organiziranja, odredbe o izborima i predizborima, sredstva za rad te prestanak Stranke.

Samostalna je demokratska stranka slobodnih, ravnopravnih i odgovornih članova koji djeluju radi poštovanja čovjeka, njegova dostojanstva, prava i sloboda, neovisno o njegovu svjetonazoru, vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, rodu, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu; ostvarivanja i zaštite prava radnika i osoba koje žive od rada i na temelju svog rada; afirmacije prava i sloboda zapostavljenih i obespravljenih pojedinaca, društvenih grupa i slojeva; afirmacije rodne ravnopravnosti; zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, radna, obiteljska i druga prava; održivog gospodarskog razvoja, uz ravnomjeran razvitak gradskih i seoskih područja, očuvanja kulturnog i socijalnog identiteta; ostvarivanja socijalne i nacionalne ravnopravnosti građana i njihovih kolektiviteta u Republici Hrvatskoj; ostvarivanja demokratskoga političkog i pravnog poretka u državi te vladavine prava i socijalne pravde; razvoja pluralističkoga, pravednoga i solidarnoga društva, visoke kvalitete života za sve radnike i društvene slojeve; poštovanja antifašizma kao civilizacijske tekovine suvremenog svijeta; skladnog i ubranog društvenog razvoja; uspostave društvene, ekonomske i političke podloge za unaprijeđivanje lokalne i područne (regionalne) samouprave i uravnoteženja regionalnog razvoja; uloge, razvoja i odgovornosti velikih gradova kao pokretača komplementarnog razvitka, kao i zaštite kulturne i prirodne baštine te čovjekove okoline.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od središnjice te županijskih, gradskih i općinskih organizacija (u gradovima i općinama članovi se mogu organizirati u mjesne ogranke, a u pojedinim naseljima i dijelovima većih naselja, općina i gradova ili u kojima nije osnovana organizacija Stranke djeluju povjerenici). Članovi se mogu organizirati i prema interesnoj osnovi u forume, dok se za pojedina područja političkog i društvenog djelovanja osnivaju savjeti. Stranka je jedinstvena politička organizacija koja obuhvaća cjelokupno članstvo i sve organizacijske oblike na području Republike Hrvatske te u pravnom prometu djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća središnja tijela: Konvencija, Glavni odbor, predsjednik i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju i izvršno-operativna tijela: glavni i politički tajnik, izvršni tajnici, poslovni direktor i Poslovni odbor te Statutarna komisija. Također, djeluju i interesni oblici organiziranja (forumi seniora, mladih, žena i LGBTIQ*+ zajednice te savjeti i frakcije).

Konvencija je najviše programsko-političko središnje tijelo Stranke, a može biti izborna, izvještajno-tematska i izvanredna. Izborna konvencija održava se u pravilu jednom u četiri godine, a izvještajno-tematska konvencija jednom godišnje. Konvencija donosi Statut, program rada, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, utvrđuje političke smjernice i stajališta Stranke, izvještava članove, raspravlja o izvješću o radu te obavlja i druge aktivnosti utvrđene Statutom. Konvenciju saziva predsjednik na temelju odluke o održavanju Konvencije koju donosi Glavni odbor. Konvenciju čine članovi središnjih tijela te članovi Stranke izabrani od općinskih, odnosno gradskih organizacija. O broju članova Konvencije odluku donosi Glavni odbor uvažavajući broj i postotak glasova ostvarenih na izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno izborima za Hrvatski sabor, sudjelovanje Stranke u izvršnoj vlasti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te broj članova Stranke s biračkim pravom u svakoj organizaciji.

Glavni odbor je najviše političko tijelo Stranke između dvije Konvencije, a čine ga 103 člana. Članove Glavnog odbora biraju svi članovi Stranke u izbornim jedinicama koje se podudaraju s granicama županija. Mandat članova Glavnog odbora traje četiri godine. Glavni odbor je odgovoran za provođenje odluka Konvencije, utvrđuje prijedlog Programa i Statuta, donosi financijski plan, bira i razrješava glavnog tajnika i poslovnog direktora, raspravlja i donosi izborni program i odluku o kandidatima Stranke za zastupnike u Hrvatski sabor, kao i odluku o kandidatima Stranke za Europski parlament, donosi odluku o međunarodnom udruživanju Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i poslovnikom.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku i po položaju je predsjednik Predsjedništva. Predsjednik izvršava Statut, Program i odluke ostalih središnjih tijela Stranke; obavještava javnost o utvrđenim politikama Stranke; predlaže imenovanje glavnog tajnika, poslovnog direktora i Poslovnog odbora; predlaže kandidate i sklapa sporazume o zajedničkom nastupanju na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te poslijeizbornoj suradnji s ostalim političkim strankama; saziva koordinaciju predsjednika organizacijskih oblika Stranke i rukovodi njezinim radom te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Predsjednik Stranke od 7. listopada 2020. do 21. rujna 2024. bio je Peđa Grbin, dipl. iur. Nakon provedenih unutarstranačkih izbora, 21. rujna 2024. izabran je novi predsjednik Stranke dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić.

Predsjedništvo je najviše političko tijelo između dviju sjednica Glavnog odbora, a čine ga predsjednik Stranke i 17 članova. Predsjednika i članove Predsjedništva biraju svi članovi Stranke s biračkim pravom istodobno s izborima za članove Glavnog odbora. Mandat članovima Predsjedništva prestaje konstituiranjem sljedećeg saziva Predsjedništva. Predsjedništvo provodi Program Stranke, odluke Konvencije i Glavnog odbora, raspravlja o aktualnim političkim pitanjima i o njima donosi odluke, utvrđuje politiku gospodarenja imovinom, odobrava ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom.

Glavni tajnik je izvršno-operativno tijelo koje za svoj rad odgovara predsjedniku i Glavnom odboru Stranke. Organizira i koordinira rad tijela Stranke, pomaže predsjednicima tijela Stranke u sazivanju sjednica i organizaciji rada, usklađuje rad općinskih, gradskih i županijskih organizacija Stranke, prema potrebi saziva koordinaciju tajnika županijskih organizacija, usklađuje rad savjeta organiziranih na razini Stranke, predlaže odluke o organizaciji stručne službe Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Od 10. listopada 2020. do 3. svibnja 2023. glavni tajnik bio je Vedran Babić, a od 3. svibnja 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) glavni tajnik je Marko Krička.

Politički tajnik je političko-operativno tijelo Stranke koje za svoj rad odgovara predsjedniku Stranke, glavnom tajniku i Glavnom odboru. Imenuje ga Glavni odbor na prijedlog predsjednika na razdoblje od četiri godine. Sudjeluje u radu Predsjedništva i Glavnog odbora, bez prava odlučivanja; koordinira rad Predsjedništva i Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru; prati političko djelovanje organizacijskih oblika Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Od 19. prosinca 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) politička tajnica je Mirela Ahmetović.

Izvršni tajnici su radno tijelo predsjednika koji obavljaju izvršno-političke poslove iz djelokruga rada predsjednika, koji čine politički sustav i informiranje, edukacija, rad s građanima i simpatizerima, koordinacija aktivnosti i rad s članstvom, međunarodna suradnja i drugi poslovi po nalogu predsjednika.

Poslovni direktor je izvršno-operativno tijelo Stranke koje za svoj rad odgovara predsjedniku i Glavnom odboru. Poslovni direktor upravlja imovinom Stranke, brine se o prihodima i rashodima Stranke, vodi brigu o zaposlenicima, predlaže financijski plan i financijski izvještaj, priprema ugovore o stjecanju, opterećenju i otuđenju imovine, nadzire financijske planove i financijska izvješća organizacijskih oblika Stranke, zastupa Stranku u pravnom prometu te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Od 14. listopada 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) poslovni direktor je Igor Cigula.

Poslovni odbor je izvršno-operativno tijelo Glavnog odbora. Ima predsjednika i četiri člana, usvaja financijska izvješća te nadzire korištenje materijalnih sredstava Stranke.

Statutarna komisija je radno tijelo Glavnog odbora koje u ime Glavnog odbora ocjenjuje statutarnost akata i odluka Stranke. Ima predsjednika i 14 članova koje imenuje i opoziva Glavni odbor na prijedlog Predsjedništva Stranke. Mandat članova Statutarne komisije traje četiri godine i može se ponoviti.

Osim Statuta, doneseni su Pravilnik o radu i Pravilnik o poslovanju lokalnih organizacija Stranke te poslovnici o radu tijela Stranke.

Za obavljanje djelatnosti Stranka ostvaruje sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarine i članskih doprinosa, imovine, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda.

Početkom 2023. Stranka je imala 48 zaposlenika, a koncem 2023. ima 45 zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka je uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola. U svrhu funkcioniranja unutarnjih kontrola Stranka provodi aktivnosti u okviru sustava ovlasti i zaduženja, uređenja procesa poslovanja i djelovanja unutarnjim aktima, prijenosom informacija te višestrukom kontrolom financijskih i nefinancijskih podataka. Vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini s oznakom aktivnosti i mjesta troška te koristi informatičke programe za računovodstveni sustav i sustav praćenja članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i zaduženja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U svrhu pojačane kontrole, uvedeno je načelo dvojnog potpisivanja dokumenata na temelju kojih se provode financijske transakcije. Usklađenost unutarnjih akata sa Statutom i zakonima ocjenjuje Statutarna komisija, koja također raspravlja i odlučuje o stegovnim mjerama (suspenzije, isključenja, opomene) te rješava po pristiglim žalbama članova Stranke na odluke organizacija Stranke. O raspravama vodi zapisnike te donosi pisane odluke.

Standardi etičkog ponašanja kojih se trebaju pridržavati zaposlenici i članovi Stranke utvrđeni su Statutom, načelima djelovanja, pravilima foruma, poslovnica te drugim unutarnjim aktima Stranke. Ovlasti i odgovornosti za poslovne aktivnosti utvrđene su, odnosno dodijeljene Statutom, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o poslovanju lokalnih organizacija Stranke.

Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata. Statut je objavljen na mrežnim stranicama Stranke, Pravilnik o radu objavljen je na oglasnoj ploči (i dostupan po zahtjevu), a Pravilnik o poslovanju lokalnih organizacija Stranke dostupan je članstvu u organizacijama Stranke. Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Program Stranke, planovi i politike, načela djelovanja i javne komunikacije, odluke i drugi akti o provedbi unutarstranačkih izbora i izbora za tijela Stranke). Tijela Stranke, organizacijski oblici i zaposlenici, uz redovnu komunikaciju, održavaju sastanke i koordinacije te podnose izvješća. Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova, tribina i okruglih stolova koji su dostupni javnosti, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija), javnim priopćenjima putem društvenih mreža i mrežnih stranica te održavanjem tradicionalnih manifestacija.

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednicama Poslovnog i Glavnog odbora u prosincu 2022. Izmjene Financijskog plana za 2023. donesene su u prosincu 2023.

Financijski plan se sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 3.257.548,61 euro, rashodi u iznosu od 3.062.976,97 eura te višak prihoda u iznosu od 194.571,64 eura. Također, planiran je i preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 1.073.105,78 eura.

Izmjenom Financijskog plana iz prosinca 2023., prihodi su planirani u iznosu od 3.534.300,00 eura, rashodi u iznosu od 3.355.000,00 eura te višak prihoda u iznosu od 179.300,00 eura (preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja planiran je u jednakom iznosu kao i u Financijskom planu).

Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.825.000,00 eura, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 220.000,00 eura, prihode od imovine u iznosu od 175.100,00 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 21.500,00 eura, prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 13.700,00 eura i druge prihode u iznosu od 279.000,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 2.106.400,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 912.000,00 eura, financijske rashode u iznosu od 55.600,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 45.000,00 eura, rashode za tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 2.500,00 eura, rashode vezane uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 900,00 eura te druge rashode u iznosu od 232.600,00 eura.

Godišnji program rada sadrži ciljeve i načela djelovanja Stranke te planirane aktivnosti za 2023. Planirane su aktivnosti redovnog poslovanja (usklađene s Izmjenama Financijskog plana) središnjice i organizacijskih oblika (između ostalog, hladni pogon, plaće, potpore i naknade zaposlenicima, sjednice konvencija interesnih oblika i područnih organizacija, koordinacije, obilježavanje državnih praznika, blagdana i značajnih događaja, tribine, odbori (županijski, gradski i općinski), Politička akademija, prijevremeni lokalni izbori, izbori članova vijeća mjesnih odbora i slanje uplatnica za članarinu) u iznosu od 3.260.325,00 eura te aktivnosti u okviru programa koji se odnose na Glavni odbor, Predsjedništvo, Statutarnu komisiju, savjete Stranke za zdravstvo, poljoprivredu i ratne veterane, tri interesna organiziranja (forumi seniora, mladih i žena), međunarodnu suradnju i edukacije u iznosu od 94.675,00 eura.

Ostvarenje Financijskog plana (i njegovih izmjena) te Programa rada prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Poslovnog i Glavnog odbora.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2023., Program rada, Financijski plan i izmjene Financijskog plana za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.565.795,15 eura, što je 587.815,58 eura ili 19,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 31.495,15 eura ili 0,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.659.895,55	1.896.113,68	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	864.955,07	881.591,39	101,9
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	199.139,03	228.891,05	114,9
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	11.519,68	16.494,53	143,2
5.	Drugi prihodi	242.470,24	542.704,50	223,8
	Ukupni prihodi	2.977.979,57	3.565.795,15	119,7

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno su značajnije više ostvareni drugi prihodi (za 300.234,26 eura ili 123,8 %), najvećim dijelom zbog prihoda od prodaje dugotrajne imovine koji su ostvareni u iznosu od 230.000,00 eura prodajom poslovnog prostora u Vinkovcima.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.896.113,68 eura, što je 53,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke i ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora donio je u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), prema kojima su Stranci na središnji račun doznačena sredstva za 34 zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora u iznosu od 1.896.113,68 eura.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 881.591,39 eura, što je 24,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 872.018,63 eura te naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 9.572,76 eura.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 872.018,63 eura ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave.

Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarena su u skladu s donesenim odlukama, a naplata prihoda prati se po organizacijama Stranke. Koncem 2023. Stranka ima 948 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 9.572,76 eura ostvareni su za prijevremene lokalne izbore za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 7.963,33 eura te za izbor članova vijeća mjesnih odbora gradova Trogira i Pazina u iznosu od 1.609,43 eura.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su za prijevremene lokalne izbore za izbor članova gradskih vijeća gradova Varaždina u iznosu od 6.370,68 eura, Orahovice u iznosu od 796,32 eura i Čabra u iznosu od 597,25 eura te za izbor članova Općinskog vijeća Općine Kali u iznosu od 199,08 eura. Na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u travnju 2021., sredstva su doznačena na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe u lipnju i prosincu 2023.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća mjesnih odbora gradova Trogira i Pazina u iznosu od 1.609,43 eura ostvareni su na temelju odluka spomenutih jedinica lokalne samouprave o određivanju visine naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća mjesnih odbora, u skladu s konačnim rezultatima izbora prema broju ostvarenih mandata.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 228.891,05 eura, što je 6,4 % ukupno ostvarenih prihoda (i u cijelosti se odnose na članarine). Obveza uplate članarine (čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu članova) utvrđena je Statutom te Odlukom o visini i načinu plaćanja članarine iz rujna 2021. Ustrojena je baza podataka članova Stranke koja sadrži podatke o članarinama (podaci o članovima, uplate, pregled potraživanja za članarine i drugo) od siječnja 2008.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19) vodila evidencije te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 16.494,53 eura i čine 0,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovitih političkih aktivnosti tijekom godine u iznosu od 10.439,53 eura i za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 6.055,00 eura. Dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, u novcu od 49 fizičkih osoba u iznosu od 16.119,53 eura te u uslugama od jedne pravne osobe u iznosu od 375,00 eura. Pojedinačni dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 7,00 eura do 2.000,00 eura. Fizičke i pravne osobe koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), u skladu s odredbama članka 18. navedenog Zakona, dostavile su izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Za dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn (663,61 euro) zaključeni su ugovori.

Stranka vodi evidencije i izdaje potvrde o primitku donacija uplatiteljima (davateljima) dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 542.704,50 eura, što je 15,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od prodaje dugotrajne imovine (poslovnog prostora u Vinkovcima na temelju odluke Predsjedništva Stranke) u iznosu od 230.000,00 eura, prihode od imovine u iznosu od 182.267,14 eura, prihode od otpisa obveza (na temelju odluke popisnog povjerenstva o otpisu obveza prema dobavljačima radi zastare i prestanka poslovanja) u iznosu od 49.502,77 eura, prihode od subvencija u iznosu od 33.021,80 eura, prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 18.136,38 eura, prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 6.887,76 eura, prihode od naknade šteta (nastalih na poslovnom objektu u sjedištu Stranke te na osobnom vozilu u vlasništvu Stranke) u iznosu od 3.649,00 eura te druge nespomenute prihode u iznosu od 19.239,65 eura (od kojih se 11.414,16 eura odnosi na naknadu troškova izborne promidžbe iz prethodnih godina na temelju odluke Državnog izbornog povjerenstva iz studenoga 2023.).

Prihodi od imovine u iznosu od 182.267,14 eura ostvareni su od nefinancijske imovine u iznosu od 182.239,91 euro te financijske imovine (kamata i tečajnih razlika) u iznosu od 27,23 eura. Prihodi od nefinancijske imovine odnose se na zakup i iznajmljivanje imovine u iznosu od 125.339,02 eura (od čega se na zakup poslovnih prostora središnjice Stranke odnosi 109.739,50 eura, a organizacija Stranke 15.599,52 eura) te nadoknadu režijskih troškova u iznosu od 56.900,89 eura. U odnosu na prethodnu godinu, prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni su 13.344,86 eura ili 11,9 % više, a prihodi od nadoknade režijskih troškova 22.921,93 eura ili 28,7 % manje (zbog sklopljenih novih ugovora/dodataka ugovorima sa zakupnicima u zgradi sjedišta Stranke kojima je uvećana cijena zakupa i smanjen iznos paušalne naknade za režijske troškove i usluge). Stranka vodi evidencije poslovnih prostora danih u zakup, a prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su na temelju ugovora o zakupu i ispostavljenih računa. Na iznos zakupnine obračunan je porez na dodanu vrijednost prema rješenjima Ministarstva financija iz 2009. i 2012. Nadalje, rješenjima Porezne uprave iz rujna 2017. i rujna 2018. Stranka je za obavljanje gospodarske djelatnosti razvrstana u obveznike poreza na dobit, na što je u 2019. uložila žalbu koja je presudom Upravnog suda u Zagrebu od 3. veljače 2021. odbijena kao neosnovana. Stranka je na navedenu presudu uložila žalbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, koji je žalbu odbio presudom od 22. prosinca 2021. te je Stranka 5. svibnja 2022. podnijela Ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske kojom osporava navedene presude, traži njihovo ukidanje i vraćanje predmeta na ponovni postupak Upravnom sudu u Zagrebu. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Ustavni sud Republike Hrvatske nije donio presudu o navedenoj tužbi.

Prihodi od subvencija u iznosu od 33.021,80 eura ostvareni su sukladno Uredbi o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine 104/22, 106/22, 121/22 i 156/22), koju je u rujnu 2022. donijela Vlada Republike Hrvatske i kojom su, između ostalog, propisani način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne energije i toplinske energije za razdoblje od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023. te Uredbi o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine 31/23, 74/23, 107/23, 122/23, 32/24 i 104/24), koju je u ožujku 2023. donijela Vlada Republike Hrvatske i kojom su, između ostalog, propisani način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne energije i toplinske energije za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024.

Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 18.136,38 eura odnose se na sudjelovanje političkih stranaka – koalicijskih partnera u troškovima izborne promidžbe (za izbor članova Županijske skupštine Primorsko-goranske županije održane u 2021.) u iznosu od 17.530,30 eura te povrat neutrošenih sredstava s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za općinskog načelnika Općine Starigrad kojeg je Stranka predložila, u iznosu od 606,08 eura i koji je, u skladu s odredbama članka 35. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, preostali iznos sredstava naknade troškova izborne promidžbe sa svojeg posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe uplatio na središnji račun Stranke.

Prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 6.887,76 eura ostvareni su na temelju ugovora o prodaji stanova iz prijašnjih godina, uz rok otplate od 30 godina. Stranka vodi evidencije o zaključenim ugovorima i otplatama.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.812.277,09 eura, što je 198.370,42 eura ili 7,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 542.722,91 euro ili 16,2 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	813.540,91	909.754,62	111,8
2.	Materijalni rashodi	1.648.074,84	1.640.806,45	99,6
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	400.152,62	149.645,62	37,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.247.922,22	1.491.160,83	119,5
3.	Rashodi amortizacije	32.056,14	30.004,26	93,6
4.	Financijski rashodi	68.570,84	47.105,46	68,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	5.757,38	4.630,55	80,4
6.	Drugi rashodi	45.906,56	179.975,75	392,0
	Ukupni rashodi	2.613.906,67	2.812.277,09	107,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	2.977.979,57	3.565.795,15	119,7
	Višak prihoda	364.072,90	753.518,06	207,0

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na rashode za promidžbu i informiranje (za 250.507,00 eura ili 62,6 %) jer je Stranka u prethodnoj godini (2022.) ostvarila rashode za promidžbu iz prijašnjih godina (338.443,16 eura) po izvansudskoj nagodbi, dok je u 2023. provodila redovne promidžbene aktivnosti i sudjelovala u izbornim aktivnostima za prijevremene izbore članova u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te izbore članova vijeća mjesnih odbora i vijeća gradskih četvrti. Nadalje, značajnije povećanje odnosi se na druge rashode (za 134.069,19 eura ili 292,0 %), između ostalog, zbog otpisa potraživanja koja se ne mogu naplatiti te druge materijalne rashode (za 243.238,61 euro ili 19,5 %) zbog više provedenih redovnih aktivnosti, koordinacija i sastanaka tijela na svim razinama Stranke (uživo) te više obilazaka po terenu.

Rashodi su ostvareni za programe i aktivnosti u okviru redovne djelatnosti u iznosu od 2.775.380,88 eura, za prijevremene izbore članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 28.874,94 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 28.660,80 eura i financijskih rashoda u iznosu od 214,14 eura) te za izbore članova vijeća mjesnih odbora i vijeća gradskih četvrti u iznosu od 8.021,27 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 7.987,81 euro i financijskih rashoda u iznosu od 33,46 eura).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 909.754,62 eura, što je 32,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 723.676,24 eura, doprinose na plaće u iznosu od 119.871,12 eura te druge rashode za zaposlene (uskrsnice, regres, božićnice, naknade troškova prehrane, dar za djecu te druge potpore) u iznosu od 66.207,26 eura. Koncem 2023. Stranka ima 45 zaposlenika, od čega 26 u središnjici i 19 u organizacijama Stranke. Prosječna plaća po zaposleniku iznosila je 1.260,21 euro bruto, odnosno 929,69 eura neto. Plaće su obračunane prema Pravilniku o radu iz 2017. uz koji je utvrđena sistematizacija radnih mjesta te u skladu s propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 149.645,62 eura, što je 5,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 112.997,01 euro, prijevremene izbore članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 28.660,80 eura te izbore članova vijeća mjesnih odbora i vijeća gradskih četvrti u iznosu od 7.987,81 euro.

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja Stranke u iznosu od 112.997,01 euro odnose se na usluge promidžbe (oglašavanje na društvenim mrežama i drugim digitalnim medijima, objave u tiskovinama i na portalima te propagandne poruke, oglasi i emitiranje spotova na radijskim stanicama) u iznosu od 67.933,88 eura, istraživanje javnog mnijenja u iznosu od 43.594,00 eura te pretplate za stručnu literaturu i dnevne novine u tiskanom i elektroničkom izdanju u iznosu od 1.469,13 eura.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene izbore članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 28.660,80 eura odnose se na usluge promidžbe i informiranja (objave članaka i banera na *online* portalima i emitiranje promidžbenih spotova na radiju i televiziji) u iznosu od 11.452,00 eura, grafičke i tiskarske usluge (obrada i tisak promotivnog materijala) u iznosu od 5.995,10 eura, ugostiteljske usluge u iznosu od 4.113,70 eura, materijal za promidžbu i drugi materijal za potrebe promidžbe u iznosu od 3.879,90 eura, zakup prostora u iznosu od 2.020,44 eura i druge usluge (između ostalog, usluge pošte, telefona i snimanja video materijala) u iznosu od 1.199,66 eura.

Stranka je u 2023. sudjelovala na pet prijevremenih izbora članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to samostalno na tri (u gradovima Čabru, Orahovici i Varaždinu) te u koaliciji s dvije političke stranke (Hrvatskom seljačkom strankom i Samostalnom demokratskom srpskom strankom) u općinama Kali i Gradina, kao nositelj koalijske liste. S političkim strankama – koalijskim partnerima Stranka je zaključila koalijske sporazume, kojima su utvrđeni uvjeti za zajednički izlazak na izbore (između ostalog, način formiranja zajedničke kandidacijske liste, otvaranje posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe te omjeri financiranja izborne promidžbe). U propisanom roku Stranka je za kandidacijske liste otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe. Također, sastavila je financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima koji sadrže podatke za Stranku (i političke stranke – koalijske partnere) te ih dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. U navedenim izvještajima, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 29.308,19 eura, što je 433,25 eura više u odnosu na rashode (28.874,94 eura) za izbornu promidžbu koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke. Razlika se odnosi na umanjenje rashoda u poslovnim knjigama po okončanju izbora i obračunima troškova zajedničkih lista za dio rashoda koji se odnosi na koalijske partnere u iznosu od 599,13 eura te na usluge poslovne banke u iznosu od 165,88 eura za vođenje posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, za koje su rashodi ostvareni nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu do dana zatvaranja posebnih računa.

U poslovnim knjigama Stranka je kao nositelj koalijskih sporazuma evidentirala obveze za primljeni predujam od jedne političke stranke – koalijskog partnera (Samostalne demokratske srpske stranke) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 459,59 eura, a ukupne rashode izborne promidžbe je po okončanju izbora i obračunu troškova umanjila za dio rashoda koji se odnosi na političke stranke – koalijske partnere te u poslovnim knjigama iskazala potraživanja u iznosu pripadajućeg udjela troškova izborne promidžbe. Nakon završetka izbora Stranka je posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe zatvorila u propisanom roku.

Rashodi za izbornu promidžbu na izborima članova vijeća mjesnih odbora i gradskih četvrti na području jedanaest gradova (Crikvenica, Čakovec, Karlovac, Korčula, Pazin, Pregrada, Rijeka, Sisak, Split, Trogir i Velika Gorica) u iznosu od 7.987,81 euro odnose se na grafičke i tiskarske usluge (obrada i tisak promotivnog materijala) u iznosu od 6.224,17 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 647,43 eura, cvjetne aranžmane u iznosu od 480,00 eura, ugostiteljske usluge u iznosu od 437,76 eura i druge usluge u iznosu od 198,45 eura.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.491.160,83 eura, što je 53,0 % ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 316.826,38 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 203.679,41 euro, reprezentaciju u iznosu od 162.896,76 eura, energiju (električna energija, plin i gorivo) u iznosu od 133.646,08 eura, druge usluge u iznosu od 109.114,96 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 89.454,28 eura, komunalne usluge (opskrba vodom, odlaganje otpada i druge naknade) u iznosu od 84.463,39 eura, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 72.653,81 euro, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 69.365,84 eura, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 51.662,42 eura, računalne usluge u iznosu od 49.704,42 eura, troškove čišćenja poslovnih prostora u iznosu od 48.287,45 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 37.495,13 eura, grafičke i usluge tiska (izrada idejnog i izvedbenog rješenja, dizajn i grafička priprema tiskanih materijala) u iznosu od 32.112,17 eura te druge nespomenute materijalne rashode (članarine, premije osiguranja, fotokopiranje i umnožavanje, tehnički pregled, registracija i pranje vozila, sitni inventar, pristojbe i druga davanja) u iznosu od 29.798,33 eura.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni u iznosu od 316.826,38 eura odnose se na konzultantske i savjetničke usluge (između ostalog, strateško i komunikacijsko savjetovanje, treninge za medije/odnose s javnošću i strateško usmjerenje Stranke, kao i strateško usmjerenje na sljedećim parlamentarnim izborima te usluge digitalne promocije i savjetovanja na temelju zaključenih ugovora uz utvrđene koordinate za praćenje izvršenja usluga) u iznosu od 238.663,10 eura, ugovore o djelu (između ostalog, za pomoćne poslove usklađivanja baze članstva, održavanje stranačkih prostorija, poslove vezane za komunikaciju i odnose s javnošću te za potrebe rada i pripreme aktivnosti Foruma seniora i Foruma žena) u iznosu od 26.732,25 eura, usluge studentskih servisa (za administrativne poslove, ispomoc u računovodstvu i uređivanje društvenih mreža) u iznosu od 25.535,65 eura, odvjetničke, javnobilježničke i knjigovodstvene usluge u iznosu od 18.352,37 eura, autorske honorare u iznosu od 7.225,01 euro te druge intelektualne usluge u iznosu od 318,00 eura.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 203.679,41 euro ostvareni su za zakup prostora (za obavljanje redovne djelatnosti županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke) u iznosu od 123.899,19 eura, najam opreme, prijevoznih sredstava i drugih usluga najma u iznosu od 63.181,81 euro te troškove operativnog *leasinga* vozila u iznosu od 16.598,41 euro. Stranka vodi evidenciju poslovnih prostora u kojima obavlja redovnu djelatnost, a koje koriste organizacije Stranke (u 2023. koristi 114 poslovnih prostora, od kojih su 53 u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 29 u vlasništvu Republike Hrvatske, 18 u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba te 14 u vlasništvu Stranke, na temelju zaključenih ugovora o zakupu i ispostavljenih računa zakupodavaca, uz podmirivanje režijskih troškova).

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 162.896,76 eura, između ostalog, ostvareni su za ugostiteljske i druge usluge za druženja članova Stranke, pri održavanju savjetovanja (edukacije), domjenaka, obilježavanje praznika i obljetnica, koordinacije, sjednice tijela Stranke i tijela organizacija Stranke. Značajnije ugostiteljske i druge usluge odnose se na aktivnosti organizacija Stranke za članove Stranke u obilježavanju Praznika rada u iznosu od 27.005,78 eura, Božića i Nove godine u iznosu od 26.691,68 eura te održavanje koordinacija u iznosu od 13.374,57 eura.

Rashodi za druge usluge ostvareni su u iznosu od 109.114,96 eura, a vrijednosno značajniji ostvareni su za zaštitarske usluge u iznosu od 26.078,85 eura, administrativno-tehničke usluge u iznosu od 16.200,00 eura, usluge suorganizacije predstave u Rijeci povodom Dana žena u iznosu od 10.250,00 eura, usluge izrade audiovizualnog materijala, produkcije i montaže za potrebe konvencije organizacija Stranke u iznosu od 5.000,00 eura, zakup parkirališnih mjesta u iznosu od 4.800,00 eura, radiotelevizijsku pristojbu u iznosu od 4.566,60 eura te naknade nacionalnoj novinskoj agenciji u iznosu od 3.981,72 eura.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 89.454,28 eura odnose se na troškove mobilne i fiksne telefonije te interneta u iznosu od 56.238,82 eura, usluge prijevoza u iznosu od 17.591,39 eura i poštanske usluge u iznosu od 15.624,07 eura.

Rashodi za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 72.653,81 euro ostvareni su za cvjetne aranžmane u iznosu od 43.698,93 eura, uredski materijal u iznosu od 9.048,34 eura, materijal za održavanje u iznosu od 8.379,28 eura te rezervne dijelove i drugi materijal u iznosu od 11.527,26 eura.

Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 69.365,84 eura odnose se na troškove smještaja u iznosu od 35.424,11 eura, uporabu privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 16.763,11 eura, prijevoz u iznosu od 12.439,35 eura te nadoknade putnih izdataka (tunelarine, cestarine, trajekti i drugo) u iznosu od 4.739,27 eura. Naknade su ostvarene u svrhu sudjelovanja članova Stranke na stranačkim aktivnostima, na temelju računa i putnih naloga koji sadrže propisane podatke i priloge.

Naknade troškova zaposlenima u iznosu od 51.662,42 eura ostvarene su za prijevoz zaposlenika na posao i s posla u iznosu od 31.478,94 eura, javni prijevoz i korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 12.705,64 eura, nadoknade putnih izdataka (cestarine, tunelarine i parkirne karte) u iznosu od 6.057,68 eura te smještaj u tuzemstvu i inozemstvu u iznosu od 1.420,16 eura.

U okviru rashoda za računalne usluge ostvarenih u iznosu od 49.704,42 eura, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na preventivno održavanje, operativno vođenje IT sustava i održavanje mrežnih stranica u iznosu od 23.625,00 eura te usluge mjesečnog preventivnog održavanja i programiranja nadogradnji DAVID sustava u iznosu od 21.697,50 eura.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni su u iznosu od 37.495,13 eura, od čega za održavanje građevinskih objekata i opreme u iznosu od 29.727,02 eura (središnjica Stranke 18.600,72 eura, organizacije Stranke 11.126,30 eura) i vozila u iznosu od 7.768,11 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 30.004,26 eura, što je 1,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na obračunanu amortizaciju za građevinske objekte, računalnu opremu i programe, uredski namještaj i uredsku opremu, komunikacijske uređaje, vozila i drugu imovinu Stranke. Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 47.105,46 eura, što je 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljene kredite u iznosu od 32.468,32 eura, bankarske i usluge platnog prometa u iznosu od 14.404,53 eura, zatezne kamate u iznosu od 139,78 eura te negativne tečajne razlike u iznosu od 92,83 eura.

Bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 14.404,53 eura odnose se na usluge platnog prometa za potrebe redovnog poslovanja Stranke u iznosu od 14.132,76 eura, za prijevremene izbore članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 238,31 euro (od čega se 24,17 eura odnosi na poseban račun putem kojeg nije financirana izborna promidžba jer Stranka nije postala izborni sudionik) te izbore članova vijeća mjesnih odbora Grada Trogira u iznosu od 33,46 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 4.630,55 eura, što je 0,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Najznačajnije donacije odnose se na donacije kućanskih uređaja i laminata obiteljima u potrebi iz Sisačko-moslavačke županije, koje su ostale bez imovine zbog potresa, u iznosu od 1.511,70 eura te donaciju namirnica socijalnoj samoposluzi u iznosu od 1.499,70 eura. Donacije (pomoći) ostvarene su na temelju odluka poslovnog direktora uz koje su priložene ponude i računi/otpremnice koji glase na Stranku.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 179.975,75 eura, što je 6,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpis potraživanja u iznosu od 144.771,95 eura, izdatke po sudskim presudama i nagodbama u iznosu od 31.273,08 eura, ugovorene kazne i naknade šteta pravnim osobama u iznosu od 3.030,72 eura te prijenos/uplatu sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za općinskog načelnika Općine Starigrad, kojeg je Stranka predložila na ponovljenim izborima, u iznosu od 900,00 eura.

– Višak/manjak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 753.518,06 eura. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 1.073.105,78 eura, obveze poreza na dobit po obračunu iznose 16.693,65 eura te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 336.281,37 eura.

Prema Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, manjak prihoda podmirit će se iz viška prihoda narednih godina. Stranka radi na restrukturiranju poslovanja iz kojeg dolazi do smanjenja troškova i povećanja prihoda te provodi odgovornu politiku prema prihvaćanju budućih obveza, unutarnjom kontrolom, kontrolom troškova i brigom o potraživanjima.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 5.768.109,38 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.453.877,36	3.231.100,54	93,5
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	3.453.877,36	3.231.100,54	93,5
2.	Financijska imovina	2.593.269,88	2.537.008,84	97,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	37.073,09	66.324,14	178,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	458.156,50	420.003,76	91,7
2.3.	Potraživanja za prihode	1.756.005,95	1.709.634,66	97,4
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	342.034,34	341.046,28	99,7
	Ukupno imovina	6.047.147,24	5.768.109,38	95,4
3.	Obveze	4.080.945,04	3.301.045,54	80,9
3.1.	Obveze za rashode	1.320.641,08	1.386.831,01	105,0
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.052.796,93	178.270,82	16,9
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	1.707.507,03	1.735.943,71	101,7
4.	Vlastiti izvori	1.966.202,20	2.467.063,84	125,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	6.047.147,24	5.768.109,38	95,4
	Izvanbilančni zapisi	3.537.156,28	4.539.357,87	128,3

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 279.037,86 eura ili 4,6 %. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na obveze za kredite i zajmove za 874.526,11 eura ili 83,1 % te na proizvedenu dugotrajnu imovinu za 222.776,82 eura ili 6,5 % (od čega su značajnije smanjeni poslovni objekti za 212.327,29 eura ili 5,2 % zbog prodaje poslovnog prostora u Vinkovcima). Značajnije povećanje odnosi se na vlastite izvore za 500.861,64 eura ili 25,5 % (zbog ostvarenog viška prihoda u 2023. u iznosu od 753.518,06 eura).

Nefinancijska imovina (proizvedena dugotrajna imovina) u iznosu od 3.231.100,54 eura odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 3.861.227,21 euro, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 691.140,12 eura, ulaganja u računalne programe u iznosu od 43.207,14 eura, prijevozna sredstva u iznosu od 32.537,83 eura te ispravak vrijednosti u iznosu od 1.397.011,76 eura. U 2023. nabavljena je imovina u vrijednosti od 43.190,23 eura (između ostalog, digitalna platforma i mobilna aplikacija za obostranu komunikaciju s registriranim korisnicima u svrhu kreiranja politika Stranke, o čemu je prethodno raspravljeno na sjednicama Predsjedništva i Glavnog odbora, u ukupnoj vrijednosti od 17.500,00 eura).

Financijska imovina koncem 2023. iznosi 2.537.008,84 eura. Odnosi se na potraživanja za prihode u iznosu od 1.709.634,66 eura, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 420.003,76 eura, rashode budućih razdoblja u iznosu od 341.046,28 eura te novac u banci i blagajni u iznosu od 66.324,14 eura. Koncem 2023. dospjela potraživanja iznose 2.121.539,04 eura ili 99,6 % ukupnih potraživanja (za prihode, od zaposlenih i druga potraživanja), od čega je do 30. lipnja 2024. naplaćeno 103.269,17 eura ili 4,9 % dospjelih potraživanja.

Potraživanja za prihode u iznosu od 1.709.634,66 eura odnose se na potraživanja za članarine i članske doprinose u iznosu od 1.619.333,40 eura (za naplatu potraživanja Stranka upućuje opomene), od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 55.521,70 eura, od zakupnika za zakupnine i režijske troškove poslovnih prostora danih u zakup u iznosu od 33.822,16 eura i druga nespomenuta potraživanja u iznosu od 957,40 eura.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 420.003,76 eura odnose se na potraživanja za predujmove plaćene dobavljačima (najvećim dijelom za opskrbu plinom) u iznosu od 42.208,93 eura, jamčevne pologe u iznosu od 15.608,20 eura, potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 1.208,06 eura te ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 360.978,57 eura (vrijednosno su značajnija potraživanja od Ministarstva financija iz prijašnjih godina u iznosu od 163.303,48 eura, od političkih stranaka – koalicijskih partnera nakon provedenih izbora za zastupnike u Hrvatski sabor 2020., lokalnih izbora provedenih prijašnjih godina i 2021. u iznosu od 108.852,45 eura, za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 56.448,83 eura te od organizacija Stranke u iznosu od 29.691,35 eura). Potraživanja u iznosu od 163.303,48 eura iskazana su prema prijedlogu Ministarstva financija iz 2011., po kojem se Stranci priznaje 35,0 % od ukupno uplaćenih sredstava na ime otplate stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na temelju evidencije poslovne banke. Potraživanja u iznosu od 56.448,83 eura odnose se na dugoročna potraživanja od kupaca za stanove prodane na temelju odredaba Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), a u poslovnim knjigama evidentirana su na temelju ugovora o prodaji stanova koji su zaključeni od 1992. do 1995. (uz obročnu mjesečnu otplatu do 30 godina) te uplata kupaca.

Jamčevni polozi u iznosu od 15.608,20 eura odnose se na osnivački polog koji je Stranka uplatila Zakladi SDP za studente (dalje u tekstu: Zaklada). Spomenuta Zaklada osnovana je u listopadu 2000. (Odluku o osnivanju Zaklade donio je Glavni odbor) sa svrhom stipendiranja studenata koji studiraju u Republici Hrvatskoj, a prema Odluci o osnivanju financiranje je utvrđeno izdvajanjem iz plaće članova Stranke koji primaju plaću dužnosnika (između ostalog, zastupnika u Hrvatskom saboru, članova Vlade Republike Hrvatske, članova županijske skupštine i gradonačelnika). Osnivanje i upis u Zakladni upisnik (od ožujka 2019. Registar zaklada Republike Hrvatske) odobreno je Rješenjem Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave (od svibnja 2024. Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije). S obzirom na to da Zaklada do rujna 2023. nije započela s radom jer nadležnom ministarstvu nije predložen statut Zaklade, poslovni direktor Stranke uputio je u rujnu 2023. odvjetničkom društvu pisani zahtjev za mišljenjem u vezi s postupkom gašenja Zaklade. Odvjetničko društvo je u siječnju 2024. dostavilo Stranci uputu o načinima likvidacije Zaklade te je Stranka, prema pisanoj Izjavi poslovnog direktora iz lipnja 2024., odvjetničkom uredu dostavila punomoć za poduzimanje svih radnji potrebnih za likvidaciju Zaklade. U vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) Stranka nije poduzela daljnje radnje vezane za likvidaciju Zaklade (prema pravnom mišljenju odvjetničkog društva od 3. srpnja 2024., Predsjedništvo ili Glavni odbor Stranke trebaju donijeti odluku o pokretanju likvidacijskog postupka, odrediti likvidatora i zatim u skladu sa Zakonom o zakladama (Narodne novine 106/18, 98/19 i 151/22) podnijeti zahtjev nadležnom upravnom tijelu).

Rashodi budućih razdoblja u iznosu od 341.046,28 eura odnose se na obveze po izvansudskoj nagodbi o obročnoj otplati duga za usluge izborne promidžbe za lokalne izbore iz 2009. u iznosu od 336.510,45 eura te obveze za najam, kamate i pretplate u iznosu od 4.535,83 eura.

Koncem 2023. obveze su iskazane u iznosu od 3.301.045,54 eura, a odnose se na obveze za rashode u iznosu od 1.386.831,01 euro, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 178.270,82 eura te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 1.735.943,71 euro. U odnosu na prethodnu godinu, ukupne obveze su manje za 779.899,50 eura ili 19,1 %, a koncem 2023. dospjele su u iznosu od 2.537.625,77 eura ili 76,9 % ukupno iskazanih obveza. Do 30. lipnja 2024. podmirene su obveze u iznosu od 640.645,65 eura ili 19,4 % ukupno iskazanih obveza.

Obveze za rashode iznose 1.386.831,01 euro, a odnose se na obveze prema državnom proračunu (65,0 % od naplate prodanih stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) u iznosu od 751.200,06 eura; obveze po izvansudskoj nagodbi o obročnoj otplati duga za usluge izborne promidžbe iz 2009. u iznosu od 336.510,45 eura; obveze prema dobavljačima za materijalne rashode u iznosu od 118.555,68 eura; obveze za zaposlene (obveze za plaće za prosinac 2023. podmirene u siječnju 2024.) u iznosu od 80.606,09 eura; obveze za refundacije političkim strankama – koalicijskim partnerima u iznosu od 46.065,74 eura; obveze za inozemne članarine u iznosu od 25.650,58 eura; obveze za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 9.362,06 eura; obveze za poreze (porez na dodanu vrijednost i porez na dobit) u iznosu od 8.125,69 eura; naknadu troškova zaposlenima u iznosu od 3.726,81 euro; obveze za kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 3.530,30 eura; obveze za primljene predujmove u iznosu od 2.096,49 eura te druge obveze za refundaciju u iznosu od 1.401,06 eura.

Prema poslovnim knjigama, početkom 2023. obveze za uplatu 65,0 % prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u državni proračun iznosile su 738.408,52 eura. Tijekom 2023. nastale su obveze u iznosu od 12.791,54 eura (65,0 % od ostvarenih prihoda) te obveze koncem 2023. iznose 751.200,06 eura. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Stranka u poslovnim knjigama ima iskazana potraživanja od Ministarstva financija (dalje u tekstu: Ministarstvo) u vezi s obveznicama te obveze prema Ministarstvu za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo. S obzirom na to da je Stranka s Ministarstvom provodila pregovore za prijebor međusobnih potraživanja i obveza (a sve na temelju provedenog vještačenja prema kojem su obveze Ministarstva veće), od 2018. do 2020. Stranka nije uplaćivala pripadajući dio ostvarenih prihoda; u 2021. i 2022. uplatila je (u skladu s financijskim mogućnostima) u ukupnom iznosu od 340.000,00 kn. U više navrata Stranka je kontaktirala Ministarstvo (posljednji kontakt od 21. lipnja 2024.), ali do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Ministarstvo nije odgovorilo na pismeni upit Stranke. Tijekom 2023. Stranka nije u državni proračun uplaćivala sredstva.

Stranka je u siječnju 2018. zaključila izvansudsku nagodbu o obročnoj otplati duga (do konca 2023.) u iznosu od 1.272.206,25 eura (9.585.438,00 kn) nastalog u vezi s izbornom promidžbom za lokalne izbore u 2009. U skladu s utvrđenom dinamikom otplate duga, do 2023. podmireno je ukupno 935.695,80 eura (7.050.000,00 kn) te stanje koncem 2023. iznosi 336.510,45 eura (2.535.438,00 kn). Navedeni iznos prema dinamici otplate trebao je biti podmiren do 31. prosinca 2023., a podmiren je 2. siječnja 2024.

Obveze za kredite početkom 2023. iznosile su 1.052.796,93 eura, od čega po kreditu za financiranje obrtnih sredstava za provedbu lokalnih izbora 2021. u iznosu od 424.713,00 eura, po kreditu za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor 2020. u iznosu od 298.626,32 eura te po okvirnom kreditu u iznosu od 329.457,61 euro.

Za financiranje obrtnih sredstava za provedbu lokalnih izbora 2021., Stranka je u veljači 2021. na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, s poslovnim bankom zaključila ugovor o kreditu u iznosu od 8.000.000,00 kn uz fiksnu godišnju kamatnu stopu od 4,05 %. Ugovoren je rok vraćanja kredita do 31. prosinca 2023. kroz deset jednakih tromjesečnih obroka po 800.000,00 kn. Do konca 2022. Stranka je otplatila glavnice u iznosu od 4.800.000,00 kn te platila pripadajuće kamate u iznosu od 365.794,00 kn.

Nadalje, u 2023. Stranka je otplatila preostala četiri obroka u ukupnom iznosu od 424.713,00 eura (3.200.000,00 kn) čime je kredit potpuno otplaćen te platila pripadajuće kamate u iznosu od 15.253,83 eura. Koncem 2023. iskazane su obveze za kamate u iznosu od 1.098,94 eura, koje su podmirene u siječnju 2024.

Za financiranje promidžbenih aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, Stranka je u lipnju 2020. na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, s poslovnom bankom zaključila ugovor o kreditu u iznosu od 9.000.000,00 kn uz promjenjivu godišnju kamatnu stopu od 3,95 %. Ugovoren je rok vraćanja kredita do 31. srpnja 2023. kroz 12 jednakih tromjesečnih obroka po 750.000,00 kn. Do konca 2022. Stranka je otplatila glavnice u iznosu od 6.750.000,00 kn te platila pripadajuće kamate u iznosu od 309.961,00 kn. U 2023. Stranka je otplatila preostala tri obroka u ukupnom iznosu od 298.626,32 eura (2.250.000,00 kn), čime je kredit potpuno otplaćen te platila pripadajuće kamate u iznosu od 7.214,81 euro.

Navedeni krediti za izbornu promidžbu (lokalni izbori i izbor zastupnika u Hrvatski sabor) su tijekom 2023. u cijelosti otplaćeni, pripadajuće kamate plaćene te su sve obveze za navedene kredite u potpunosti podmirene.

Stranka je u srpnju 2022. na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, s poslovnom bankom zaključila ugovor o okvirnom kreditu po principu odobrenog prekoračenja na računu u iznosu od 4.000.000,00 kn na godinu dana s rokom vraćanja kredita do 1. listopada 2023. Ugovorena je fiksna godišnja kamatna stopa od 4,5 %, jednokratna naknada od 0,9 % od iznosa odobrenog kredita te naknada u iznosu od 0,9 % godišnje na neiskorišteni iznos kredita. Kako bi nastavila koristiti navedeni okvirni kredit, Stranka je u srpnju 2023. na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke zaključila novi ugovor s istom poslovnom bankom u iznosu od 1.000.000,00 eura s početkom korištenja sredstava od 1. rujna 2023., rokom vraćanja do 1. rujna 2024., jednokratnom naknadom u iznosu od 0,55 %, kamatnom stopom 4,5 % godišnje na iskorišteni iznos kredita te kamatnom stopom u iznosu od 0,9 % godišnje na odobreni neiskorišteni dio kredita. Za osiguranje naplate kredita, poslovnoj banci predana je zadužnica ovjerena kod javnog bilježnika te je u srpnju 2023. zaključen ugovor o cesiji kojim je Stranka poslovnoj banci ustupila dio svojeg potraživanja prema državnom proračunu s osnova redovnog godišnjeg financiranja (ispunjenjem obveze prema poslovnoj banci, prestaje i obveza prema Stranci u visini izmirenog iznosa). U skladu sa zaključenim ugovorima o okvirnom kreditu, tijekom 2023. korištena su sredstva po transakcijskom računu (po principu dozvoljenog prekoračenja po računu) te su koncem 2023. iskazane obveze po okvirnom kreditu u iznosu od 178.270,82 eura i obveze za kamate u iznosu od 2.431,36 eura. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) kredit je vraćen, a obveze za kamate podmirene.

Odgođeno plaćanje rashoda i (naplaćeni) prihodi budućih razdoblja iskazani su u iznosu od 1.735.943,71 euro, a vrijednosno značajniji odnose se na članarine u iznosu od 1.619.333,40 eura, od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 55.521,70 eura te od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu od 55.434,06 eura.

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 2.467.063,84 eura, od čega se na vlastite izvore odnosi 2.803.345,21 euro, a manjak prihoda (za pokriće u sljedećem razdoblju) 336.281,37 eura. Tijekom 2023. vlastiti izvori su umanjeni za obračun amortizacije u iznosu od 47.522,30 eura te za sadašnju vrijednost prodanog poslovnog prostora u Vinkovcima u iznosu od 188.440,47 eura. Preneseni manjak prihoda u iznosu od 1.073.105,78 eura uvećan je za obračunanu obvezu poreza na dobit u iznosu od 16.693,65 eura i umanjen za višak prihoda ostvaren u 2023. u iznosu od 753.518,06 eura.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 4.539.357,87 eura odnose se na vrijednost zadužnica u iznosu od 4.525.207,64 eura te tri vozila na operativni *leasing* ukupne vrijednosti od 14.150,23 eura. U odnosu na prethodnu godinu, veći su za 1.002.201,59 eura ili 28,3 % (zbog povećane vrijednosti zadužnica novim zaduživanjem Stranke).

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 29. travnja do 5. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda i unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
7. Statut Stranke (ožujak 2018.) te njegove izmjene i dopune (prosinac 2020. i rujan 2022.)
8. Godišnji program rada Stranke (prosinac 2022.)

9. Financijski plan (prosinac 2022.) i izmjene Financijskog plana Stranke (prosinac 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, provjerena je dokumentacija u vezi s приходima iz proračuna, članarinama, dobrovoljnim priložima / donacijama i drugim приходima, kao i provjera ulaznih i izlaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene, dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije / pomoći te drugim rashodima). Obavljeni su razgovori s poslovnim direktorom i voditeljicom računovodstva te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u potpunosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. Izražena su bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja te nisu dani nalozi i preporuke.